

A Pofosz kongresszusa után

A vadásztársaságok: baloldali fegyveres alakulatok?

A legnagyobb létszámú, '56-osokat is tömörítő szervezet, a *Magyar Politikai Foglyok Szövetsége* (Pofosz) III. kongresszusán Csongrád megyéből 17 küldött vett részt. *Fejér Dénes* megyei elnököt kértük, foglalja össze a történeket. Megtudtuk: a csongrádiak a választójogi törvény módosítását követelő pontok kidolgozásában voltak a legaktívabbak. Javasataikat a kongresszus határozattá emelte. Így aztán a „három nemzeti párt”, azaz az MDF, a KDP és a FgP vezetőivel való egyeztetés után a *Pofosz aláírásgyűjtésbe* kezd. Ennek célja, hogy elérjék: a '94-es választások idején már pártlistán ne, csak egyéni választókerületből lehessen a Parlamentbe jutni; a ciklus derekán a választók felülvizsgálhassák képviselőjük ténykedését, s ha úgy ítélik meg, visszahívassák; az ország ne a köztársasági elnököt közvetlenül választassa meg.

Az egykori politikai foglyok határozottan követelték az igazság-

tételt, ha ezt tovább halogatják, a Pofosz saját adatait teszi közzé. A történeti kutatások lehetőségével élni kíván a Pofosz, ami – *Fejér Dénes* szerint – azért indokolt, mert „a történetfeldolgozás új manipulációs szakaszába érkezünk. A Litván György- vezette '56-os intézet megpróbálja félrevezetni a mai fiatalokat. Értelmezésbeli különbségek léteznek például abban a kérdésben, hogy ki csinálta az '56-os forradalmat. A Litván-féle intézet szerint a reformkommunisták, szerintünk pedig az igazi, feszítő és forradalmi erőt a magyar nemzet fia, a fegyverrel is harcoló egyszerű emberek adták, más szóval az utca jelentette. Attól tarunk, a Jelcin által átadott dokumentumok publikálása és magyarázata sem felel meg majd a valóságnak. Ezért követeljük, hogy betekinthessünk a kutatásba.”

A különböző '56-os szervezetek egyesülésének kezdeményezését is célul tűzte ki a kongresszus. „A számottevő 4-5 szervezet együttműkö-

dése elkezdődött a programok és az akciók összehangolásával” – mondta a Pofosz Csongrád megyei elnöke. „A kongresszus megújította testületét, részben újraválasztotta a korábbi vezetőket. *Fónay Jenő* elnök munkáját segíti tanácsadója és a szervezet ügyeivel foglalkozó két alelnök. A kongresszus nem határozott meg új feladatokat, melyek befolyásolnák a vidéki szervezetek életét. A választásokon a Pofosz nem önállóan, hanem valamelyik nemzeti párthoz csatlakozva jelenik majd meg.”

„A baloldali veszélyről valóban hangsúlyosan, konkrét példákat említve esett szó – fejezte be kérdéseinkre adott választát *Fejér Dénes*. – Vadásztársaságok formájában ugyanis léteznek baloldali fegyveres alakulatok. Aki a hatalom megrendítésére alkalmas jobboldali veszélyről beszél, az vagy politikai analfabéta vagy magas fokon műveli manipulációt.”

Ú. I.

Az MSZP országos tanácskozása után

„Nyilatkozatunkat nem a Pofoszhoz intéztük”

A szegedi kongresszus óta eltelt időszak belpolitikai fejleményeit taglalták, s egységessé vált gazdasági programjukat vitatták meg a szocialisták hétvégi, országos tanácskozásukon – tudtuk meg *Kónya Gábertől*, a Magyar Szocialista Párt (MSZP) Szeged és Térsége Szövetsége alelnökétől.

Az országos tanácskozáson megyénkből 14-en vettek részt. A jobboldali veszély, az eluralkodó ordinálé politikai stílus ellen emeltek szót. Mert – ismételte *Horn Gyula* pártelnök szavait a városi alelnök – „*Magyarországon nem baloldali veszély, hanem esély van arra, hogy a '94-es választásokon az MSZP is kormányra kerüljön.*” A lehetséges szövetségesekről a szegedi kongresszuson „az egyenlő távolság elvét” fogalmazták meg, amit most módosítottak. A szocialisták kijelentették: „a jelenlegi MDF-fel nem tudunk elképzelni semmiféle együttműködést”, ugyanakkor az SZDSZ – stílusa és szociális érzékenysége révén – számos területen elképzelhető a kooperáció.

Az '56-os áldozatok emléke előtt egyperces néma felállással tisztelegtek. „Nem vagyunk felelősek az elmúlt 40 év bűneiért, de pártunk tisztulási folyamatának eredményeként, a demokratikus baloldal nevében meg kellett tennünk ezt a gesztust” – mondta *Kónya Gábor*. A tanácskozás nyilatkozata is kitér a történelemhamisítás szándékára, amit az ide, '56-ra emlékező ünnepségeken találtak szembetűnőnek: „az alkalmat a kormányko-

alíció pártjai és más hozzájuk eszmeileg közel álló erők megpróbálták saját céljaikra kisajátítani... az igazságtételt ürügyként használva gyűlöletet szítanak... Az MSZP a történelmi valóság pártatlan, tudományos igényű feldolgozását szorgalmazza... A szocialisták emlékeztetnek arra, hogy a pártjukat létrehozó erők kezdeményező szerepet játszottak a szellemi-politikai elődjüknek tekintett *Nagy Imre* és mártírtársainak, az elmúlt évtizedek áldozatainak erkölcsi, jogi és anyagi rehabilitálásában...” „Nyilatkozatunkat nem a Pofosz kongresszusához intéztük. A dokumentumnak ilyen aktualitása nincs. Egy kissé megkésett ez az állásfoglalás, de jelentős eredménynek tartom, hogy megszületett” – reagált a „párhuzamok” okát firtató kérdésünkre *Kónya Gábor*.

A párt választásokkal kapcsolatos stratégiájáról is szó esett. A megmérettetésre való készülés legfontosabb elemének az egységessé forrt gazdasági program megvitatását tartotta a szegedi alelnök. Egy modern, ökoszociális piacgazdasághoz vezető út lépéseit vázolta föl az országos tanácskozáson *Békési László*, aki parlamenti hozzászólásaiban már kifejtette ennek egyes részleteit. Ezek közül kiragadott, de lényeges elem, hogy a szocialisták az állam szervező és szolgáltató szerepét hangsúlyozzák.

ÚJSÁSZI

Hitelgarancia

(Budapesti tudósítónktól)

A gazdasági rendszerváltás jövő februártól felgyorsulhat: a vállalkozók majd akkortól vehetik igénybe a tegnap megalakult Hitelgarancia Részvénytársaság szolgáltatásait. Az új részvénytársaság alaptőkéjét, a 3,5 milliárd forintot mintegy nyolcvan alapító adta össze. A garancia vonatkozik a tőkére, a kamatokra és a járulékokra. A Hitelgarancia Rt. 100 millióig, illetve a felvett hitel 80 százalékáig vállal kezességet.

Az alapítói értekezletet követő sajtótájékoztatón, a

Magyar Gazdasági Kamara fővárosi székházában megjelent *Szabó Tamás* privatizációs minisztertől és *Kupa Mihálytól*, a pénzügyi tárca vezetőjétől azt is hallottuk, hogy az új „gazdasági szolgáltatásnak” a munkanélküliségre is kedvező hatása lesz.

Az Antall-kormány megalakulása óta eltelt két évben megtanultuk: a valódi hatalom azé, akié a kassza. Jó lenne, ha a második szabad választásokig, 1994-ig, több tulajdonosa lenne a nagy pénztárgépnek, mint eddig.

Bérben az igazság

A vigasz kiváltképp a bérben keresendő. Ha következetesek és dalos kedvűek akarunk lenni, akkor természetesen az igazság is abban rejlik. Amikor tehát a közalkalmazottak és köztisztviselők jogállásáról törvényt hoztak, bériük rendezésénél az igazság győzedelmeskedett. Egyelőre papíron. Vándorolva képviselőtestületi ülésről-ülésre, úgy látom nincs oly szeglete a vidéknek, ahol ne a fejfájás netovábbja lenne, miként adjanak az alig-ból. Mert pénz alig van, a kevéske pénzmaradványt, ha akad, százfélé osztanak.

Tagadhatatlanul a figyelem keresttűzébe kerültek a pedagógusok, s a városi, községi dolgozók, mindahányan. Történetesen tudom: nem örülnek a dolognak, főként, ha pénzre még jócskán vární kell. Szerencsés önkormányzat, amelynek költségvetési tervkoncepciójánál vitatéma lehetett, mennyit adjanak, adhatnak a törvényben előírt bérszínvonal elérése érdekében. Hiszen a lemaradás tetemes, az 1994. január pedig nincs oly távol, amikor maradéktalanul

törvényi szintre kell emelni a béreket, vezetői pótlékokat. A köztisztviselőknél további „haladé” van, 1995-ig. Hallgatom Kistelek kisvároska képviselőit, amint lakossági jelenléttel kontrollálva vitáznak, mennyit emelhetnek a pedagógusok bérszintjén a nevezett határidőre előlrthoz képest. Hosszas polémia, egyeseknél pedig többórányi hallgatás és ellenszavazat után a végső döntés megszületik. A jövő évben a megtakarításból a személyenként majdnem csak jelképes összeg egészében 5 millió 200 ezer forintot visz el.

A köztisztviselő dolga? Az kérem más. Elhangzott tömönatosan, majd a vita egésze során szóba nem került, de a voks azo-kar is érinti, mert szavazásnál hirtelen visszatértek rá. Kérdem adandó alkalommal, szuszszandányi szünetben: hogy van ez? Hát kérem, az csak mindösszesen 244 ezer forint. Némi szünet után hozzátéve, havonta. No, hiszen, beszorozva az kevés htján hárommillió forint.

Tűnődöm, s mit tagadjam,

BECSEI

6. hét

59	5	21
----	---	----

A HOROSZPÓK

KEDDI nyerőszámai

Terápia a kór ellen

A régi híd lábánál van a Tisza-parti Óvoda. Öreg épületeinek falai között vígan cseng a gyerekhang. Az óvoda vezetőnöje *Laczi Antalné* (Olga néni) fogad, vidám, derűs mosollyal. Az udvaron éppen bútorokat pakolnak le a szállítómunkások, az öröm – ebben pillanatban – ez.

– Lassan minden bútorunk, eszközünk meglesz a munkánkhoz – mondja mosolyogva. Most még meglehetősen zaklatott az élet, de már látom a megvalósulást, s ez megnyugtató.

– Az Ön gyermeke is asztmás volt, hogy ezeknek a szegény kis betegeknek a sorsán kíván segíteni?

– Nem, hosszú út vezetett ideig. Már hosszabb ideje dolgoztam óvodában, s felfigyeltem arra, hogy bizonyos időközönként hiányzik néhány gyerek. A többiek könnyen átélik ezt az időszakot, de néhányat nagyon megkínozt a kórán elkaptott betegség. Ekkor kezdtem kutatni a módját, hogyan is lehetne segíteni rajtuk. Először a gyógytornára gondoltam, így megerősíteni a kis szervezetüket. Ám hamar rájöttem, ez még kevés. Felvettem a kapcsolatot *Magyar Gábor*, tanár-szakezredővel, aki úszásktatást is tartott az óvodában. Megbeszéltem vele a gondomat, elképzeléseimet, s nagyon jó munkatársra találtam.

Kezdett összeállni a program, ám még mindig hiányosnak éreztem. Arra gondoltam, a beteg kis emberkének a kór legyőzéséhez még másra is szükségük van. Meg kell ta-

Az országban egyedül: az asztmás gyermekekért

A Tisza-parti Óvoda nagy vállalkozása

nulniuk másféleképpen élni. Ehhez segítheti őket talán hozzá a jóga. Ez ugyanis életmódot, életformát, életstílust is nyújthat. Főleg a nehéz időszakokban. Akkor, amikor erősnek kell lenni, hogy a megpróbáltatásokat el tudják viselni. Hiszen nem mindenki növi ki a gyerekekkel a betegséget.

– Elég zsúfolt lehet a napjuk a gyerekeknek.

– Szigorú rendnek kell lenni, hogy mindenre jusson idő. A rendes óvodák oktatási programja szerint élünk, de egy héten háromszor, a kiscsoportosok is úszásktatáson vesznek részt, amikor befejeződik a napunk, egy kis gyógytornával zárunk. Mindez szakember segítségével. A jóga fortélyaival most ismerkedünk.

– Van-e hasonló programmal működő óvoda a városban?

– Úgy tudom, az országban sincs. 1991. elején megkaptam az engedélyt, azóta ennek lábában élek. Azért is megy egy kicsit lassabban még a dolog, mert sok mindennek menet közben kell kialakítani a formáját, de most már nagyon nagyon boldog vagyok, hiszen dolgozunk.

– A víz nem riasztja azt, akit két évszázadban is gyakran nyomaszt a megfulladás veszélye? – kérdeztem *Magyar Gábert*.

– Eleinte tartózkodóbbak a gyerekek – válaszolja. Más-ként kell bánni a három, és más-ként a hatévesekkel, akik-

Igazából azok érthetik meg, milyen az élete azoknak a kisgyerekeknek, illetve a közvetlenül értük aggódóknak, akiknél – főként szezonban – kellemetlen betegség jelentkezik: az asztma. A „szezon” pedig a tavaszi és őszi ködös, párás időszak. Ilyenkor „világosak az éjszakák” azoknál, ahol a nemvárt vendég hivatlanul belép a gyermekszobába, aggódva figyel a szülő, vajon az újabb és újabb köhögési rohamot hogyan viseli el gyermeke, s milyen nyomot hagy a későbbi életében a most átélt halálfélelem. Mert borzalmas, emberfeletti küzdelmet vív a kicsi teremtes az alattomos kórral. A gyermekét tehetetlenül bámuló szülőben óhatatlanul is felvetődik az a kérdés: hát nem igaz, hogy ebben a modern korban éppen ez ellen a betegség ellen ne legyen valamilyen orvosság. De van-e lehetőség a gyógyításra, a gyógyulásra, van-e szervezett támadás e kór ellen? Tulajdonképpen hogyan is terjed ez a betegség?

nek nagyobb már az élettapasztalatuk bizonyos helyzetekben. Amikor a gyerek megszerzi a biztonságérzetet a vízben, elkezdődik a kemény

munka. Erre azért van szükség, hogy lecsökkentsük a betegség idejét amennyire csak lehet. Az izomzat megerősödésével egyidőben az egész szervezet

Úszni jó!

azután krónikussá válhat a betegség.

– Nem öröklődik?

– Mint ahogy az előbb is mondtam, a hajlam öröklődik. Nagyon alattomos betegséggel állunk szemben. Már-már azt hisszük, legyőztük, és esetleg ismét fellángol.

– Kinövi-e a gyerek?

– Döntő ebben a tekintetben a tinédzser kor. Az esetek nagyobb százalékában már csak rossz emlék marad ez a gyermekkori megpróbáltatás.

– Milyen a kapcsolata az óvodával?

– Ha kell s ha tehetem, hente többször is odamegyek, megbeszéljük a feladatokat, kiértékeljük a tapasztaltakat. Az óvónők, a vízi foglalkozások, a torna és a jóga beépítése, eredményes működtetése csakis összefogással történhet. A tudónak idő kell arra, hogy a benne levő szennyeződés kitisztuljon, ezért fontos a levegőváltás megszervezése egy-egy csoportnak. Összel már volt egy kísérlet Sopronban, annak a tapasztatai alapján tavasszal ismét próbálkozunk egy újabb turnussal: Mosdósra szeretnénk eljutni. A felhalmozódott eredményeket, tapasztalatokat összegezzük és kiértékeljük. Ismétlem, mindent közösen, az óvónőkkel, testnevelőkkel összefogva.

Egyelőre ennyi. Ennyi? Hogy ez mennyi, azt majd később, több év múlva tudjuk meg, amikor – talán éppen ennek a kezdeményezésének a hatására is – majd azt mondhatjuk, csökkentettük egy alattomos betegség erejét. S ebben Szeged mutatott példát.

TURI JÓZSEF